

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/259/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

277/2018. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. július 20-án előterjesztett **panaszát** a 2018. december 20-án megtartott zárt ülésén – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra előadó testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán, és Dr. Cservák Csaba testületi tag elfoglaltság melletti tartózkodása mellett – meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. július 10. napján történt rendőri intézkedés (segítségnyújtás) elmulasztása miatt 2018. július 20. napján, postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2018. augusztus 21-én, elektronikus úton kiegészítette.

I.

1) a) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2018. július 10-én este a panaszos személygépkocsival közlekedett B. város kerületében, amikor is 21 óra 45 perc körül azt tapasztalta, hogy a H.utca és D.utca sarkán lévő billiárd szalon előtt, az úttesten egy fiatal pár állt összefonódva, és csókolóztak. Ezért, és mert ezen a helyen építkezés miatt útszűkület is van, nem tudott továbbhaladni. Néhány perces várakozás után rövid, halk kürtjelet adott, amire a 25 év körüli, 170 - 180 cm magas, barna férfi nagy hangerejű üvöltés közepette egy rúgással darabokra törte a panaszos gépkocsijának bal oldali visszapillantó tükrét, és azt kiáltotta, „szállj ki te

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szemét, mocsok, szétverem a pofádat!”, illetve egyéb, gyalázkodó megjegyzéseket is tett. A fiatalembert három fiatal férfi (feltehetően a barátai) lefogta. A panaszos továbbhaladt az úton a B. út irányába, ahol a saroktól mintegy húsz méterre megállt, és a 112-es segélyhívó számot hívta, hogy a rendőrség segítségét kérje.

b) 5-6 perc múlva érkezett egy szolgálati gépkocsi. A rendőrök először ki sem szálltak, a panaszos ment oda hozzájuk. A rendőrök nem mutatkoztak be, azonnal kérdést tettek fel, hogy mi történt, miért kér segítséget a panaszos. A panaszos elmondta a történeteket, és azt is, hogy szerinte garázdaság (is) történt, ami hivatalból üldözendő bűncselekmény.

A rendőrök lefényképezték a visszapillantó tükör maradványait, majd telefonon felvették a kapcsolatot a BRFK Kerületi Rendőrkapitánysággal. A panaszos a beszélgetésből annyit értett, hogy a térfigyelő kamera nem működött, és hogy a tükör árjegyzék szerinti ára 6.400 forint.

Hiába kérte a panaszos, hogy a rendőrök tájékozódjanak a helyszínen, hallgassák meg az esemény tanút, és kérjenek felvilágosítást az eseményről (akár a szórakozóhely alkalmazottjától is), illetve kíséreljék meg az elkövető személyének felderítését és elfogását, előállítását. A helyszínen egy szabadtéri kávézó is működik, ahol az esemény időpontjában 15-20 ember közvetlen közlelről látta a történeteket. A panaszos azt is feltételezte, hogy az elkövető nem is távozott el a szórakozóhelyről, ahol korábban társaival szórakozott. A rendőrök azonban arra hivatkoztak, hogy a parancsnok utasítása alapján nem mennek a helyszínre.

Ezt követően a megpróbált kapcsolatba lépni az utasítást adó parancsnokkal, de a diszpécser központ elutasította, mondván, hogy keresse meg a telefonszámot a tudakozó által. Végül megadták a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság telefonszámát, ahol azonban hosszas várakozás ellenére sem sikerült telefonálnia.

b) A panaszos előadta, hogy az okozott kár összege: a tükör árjegyzéki ára 25.000 forint, amihez járul még a 4.500 forint + AFA szerelési díj.

Álláspontja szerint a rendőrség megszegte a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. §-ának (1) bekezdésében írt intézkedési kötelezettségét, az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerinti segítségnyújtási kötelezettségét, továbbá az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése szerinti elfogulatlan rendőri intézkedésnek sem tett eleget.

A bűncselekmény felderítése céljából szükséges felvilágosítás, tanúkihallgatás és adatgyűjtés feladatát a rendőrök elmulasztották, ami által nagy valószínűséggel megghiúsították a bűncselekmény elkövetőjének azonosítását, ami pedig a panaszos számára a polgári jogi igény érvényesítését is ellehetetleníti. A panaszos sérelemdíj iránti igényt is elő akart terjeszteni, mivel az események után rosszul lett fogta el, sokk közeli állapotba került a váratlan, durva, garázda támadás következtében. Másrészt pedig a panaszos szerint – mivel a magatartás garázda jellegű volt, így a köznyugalom megzavarására alkalmas – a környéken lakók nyugalma és biztonsága érdekében is intézkedniük kellett volna a rendőröknek.

A panaszos hivatkozott ezzel összefüggésben arra, hogy a töretlen joggyakorlat szerint a dolog elleni erőszakkal (ami jelen esetben közvetetten személy ellen irányult) párosuló kihívóan közösségellenes magatartás, a megbotránkozást okozó ordítózás, hangoskodás, gyalázkodás megalapozza a garázdaság vétségének megállapítását. Továbbá az a körülmény, hogy a panaszost mozgásában erőszakkal korlátozták, erőszakkal, fenyegetéssel feltartották, majd pedig távozásra

(menekülésre) is kényszerítették, megalapozhatja a személyi szabadság megsértése vétsége, illetve annak kísérlete megállapítását. A panaszos által említett magatartás alkalmas a becsületsértés vétsége, illetve a tulajdon elleni szabálysértés megállapítására is. A büntetőeljárásról szóló 2018. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 375. §-ának (1) bekezdése alapján a nyomozás a nyomozó hatóságnak a hivatali hatáskörében, valamint a nyomozó hatóság tagjának a hivatali minőségében tudomására jutott adatok alapján, illetve feljelentésre indul meg. a Be. 376. §-ának (2) bekezdése szerint továbbá a hatóság tagja és a hivatalos személy köteles a hatáskörében tudomására jutott, közvérdra üldözendő bűncselekményt feljelenteni. Továbbá a büntető feljelentés nincs alakszerűséghez kötve, ezért a feljelentés tartalmi követelményeinek a panaszos eleget tett akkor, amikor a rendőrség intézkedését, az elkövető elfogását pontosan meghatározott tényállás alapján kérte.

Az azonnali rendőri intézkedés elmulasztásával, és az elkövető felsorolt cselekményei üldözésének mellőzésével sérült a panaszos szabad mozgáshoz, emberi méltósághoz, tisztességes eljáráshoz és tulajdonhoz fűződő alapvető joga.

2) A panaszos továbbította a Testület részére a garázdaság vétsége miatt, ismeretlen tettessel szemben folytatott nyomozás felfüggesztéséről szóló határozatot, amelynek tartalmát a Testület az Állásfoglalás II. részénél ismerteti.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszolt rendőri intézkedés vonatkozásában a rendőrségi iratokból megállapítható, hogy a helyszínen a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Alosztály c. r. főtörzsőrmester járőrparancsnoka és a Járőrszolgálati Alosztály c. r. törzsőrmester járőrvezetője jelent meg. Az eset kezelését r. őrnagy főügyeletes, a * régió régióparancsnoka, és egyben a kerület irányítója vette át.

2) A BRFK TIK r. alezredes főosztályvezetője az alábbi tájékoztatást adta.

a) A panasszal kapcsolatban a TIK-be egy bejelentés érkezett, amit a panaszos tett 2018. július 10-én 21 óra 47 perckor a 112-es segélyhívó számon. A hívásfogadó központban a hívást P.M. rögzítette, és az adatlapot a BRFK TIK részére intézkedésre továbbította 21 óra 57 perckor. Az eset kezelését a r. őrnagy főügyeletes, a * régió régióparancsnoka, és egyben a kerület irányítója vette át esetlapon, aki azonban a bejelentőt nem tudta visszahívni.

A r. őrnagy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló szabályozó 57/2016. (XII. 21.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 24. pontja alapján (a TIK feladata a tudomásra jutott bejelentések jogszerű, szakszerű kezelése, a szolgálati feladatot ellátó állomány irányítása és munkájának összehangolása), továbbá a 47. pontja alapján (a TIK ügyeletes kezel a bejelentéseket, az adatlapokat, megteszi a szükséges intézkedéseket, folyamatosan felügyeli és koordinálja az

intézkedések végrehajtását, utasításokat ad), és a 62. pontja alapján (a hívásfogadó által küldött hívást, és adatlapot haladéktalanul átvenni köteles, az adatlapon rögzített adatokat ellenőrizni, és a bejelentés tartalmának és a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően intézkedni) a feladatát maradéktalanul teljesítette.

A beérkezett esetlap alapján a 21 óra 54 perckor jelölte ki a szolgálatot teljesítő járőrpárost, és indította a bejelentés helyszínére. A 21 óra 57 perckor a helyszínre érkező járőrpárossal EDR rádión keresztül kommunikált az irányító. A járőrök a helyszínen megállapítottakról tájékoztatták az irányítót, aki a visszajelentést az esetlapban rögzítette.

Az intézkedő járőrök a helyszínről 22 óra 22 perckor távoztak, és a tett intézkedésről, a megállapításokról rendőri jelentést készítettek, a megállapított kárérték alapján pedig szabálysértési eljárás indult a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon. A járőrök helyszíni megállapításairól folyamatos volt az egyeztetés a TIK irányító és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság készenléti csoport vezetőjével telefonon keresztül.

b) A BRFK TIK rendelkezésére álló hangfájl csak a bejelentést tartalmazza, az eset kivizsgálását alátámasztó egyéb információt nem. Az intézkedő járőrökkel való kommunikáció ellenőrzése, mely EDR rádión keresztül történt – a hatályos adattárolási szabályok miatt – már nem állt a főosztályvezetőnek módjában.

c) A kivizsgálás alapján a főosztályvezető megállapította, hogy a r. őrnagy az irányító feladatát jogszerűen, az előírásoknak megfelelően teljesítette.

3) A rendőrség továbbította a Testület részére a segélyhívó számra tett bejelentés hanganyagát, valamint az „Eset adatlap”, illetve a „Küldés leírása” megnevezésű dokumentumot.

a) A 3 perc 5 másodperc terjedelmű felvétel szerint a panaszos hívja a segélyhívó számot, és közli, hogy a rendőrséggel szeretne beszélni. Elmondja, hogy picit rosszul van, mert 3 hétig vidéken volt, nincs a fővároshoz szokva. A D. utcából jött a B. út felé, most a 31. szám előtt áll. A H. utca és a D. utca sarkánál van egy szórakozóhely. Az úttesten állt egy fiatal nő és egy férfi, akik csókolóztak. Várt egy darabig, és óvatosan pöccintett a dudával, hogy menjenek odébb. Erre a férfi leverte a Toyota Corolla típusú gépkocsijának baloldali tükrét, kb. 50.000 forintos kárt okozott. gyalázkodott, és anyázott a férfi („száll ki, te szemét”). A bajtársai lefogták. Botrányos, garázdaság is lehet az ügyből. A panaszos eljött onnan, kb. 50 méterre van a helyszíntől.

Az operátor kérdésére a panaszos elmondja nevét, és hogy jelenleg a B. út 31. szám előtt áll. Valójában ezt az embert meg tudnák találni, és azonosítani tudnák. Az operátor megkérdezi, hogy van-e mentőre szüksége, amire a panaszos nemleges választ ad. Közli azonban, hogy nem tud túl sokáig várni.

b) Az „Eset adatlap” megnevezésű dokumentum azt tartalmazza, hogy 2018. július 10-én 21 óra 47 perckor a panaszos bejelentést tett a BRFK ügyeletére, miszerint az autójának a bal oldali tükrét egy férfi letörte a kezével. Még ott van a környéken. A bejelentő kéri a gyors rendőri segítséget.

A TIK megjegyzése: a bejelentőt nem lehet visszahívni. A helyszínen a járőrnek elmondta, hogy a H. utca és D. utca kereszteződésében egy párra rádudált, majd a férfi ezt követően letörte a bal visszapillantó tükrét. Elmondása szerint 50.000 forint feletti a kára, de interneten a legdrágább

tükör is 28.000 forint. Nem volt hajlandó a kapitányságra menni kihallgatásra, így jelentés készül. „Szabálysértési érték, szabs. eljárás KCSV-vel egyeztetve, rendőri jelentés”.

A járőrt 21 óra 54 perckor riasztották, akkor el is indult, és 21 óra 57 perckor érkezett a helyszínre. A járőr az intézkedést 22 óra 22 perckor befejezte.

c) A „Küldés leírása” megnevezésű dokumentum az Állásfoglalás II. rész 3) b) pontjában ismertetetthez képest azt a többlet információt tartalmazza, hogy az Elintézés típusa rovatban az szerepel, miszerint „lopás, adatgyűjtés, egyéb, felvilágosítás, helyszín megtekintése, igazoltatás, jelentés”.

4) A BRFK TIK * Osztály r. őrnagy főügyelete hivatalos feljegyzést készített a panaszolt rendőri intézkedés tekintetében.

Úgy nyilatkozott, hogy a kérdéses napon 19 órától másnap 7 óra 30 percig régióparancsnoki szolgálatot a BRFK Tevékenységirányítási Központban, a *Régióban, amikor is 21 óra 47 perckor bejelentést tett a panaszos a segélyhívószámra, miszerint autójának a bal oldali tükrét egy férfi letörte a kezével. Még ott van a környéken, gyors rendőri segítséget kér.

A cím átvételét követően 21 óra 54 perckor a kerületben szolgálatot ellátó egységet riasztotta, aki akkor szabad jelzésen is volt. A járőr kezelte a szolgálat kezdetekor felvett PDA készüléken a cím átvételét, majd 21 óra 57 perckor a helyszínre érkezett. A kikerkezést követően a járőr nem találta meg a bejelentőt, akit ekkor a r. őrnagy megpróbált felhívni, de nem lehetett elérni – ezt az adatlapon rögzítette is –, majd nem sokkal később a járőr jelentette, hogy a bejelentővel sikerült a kapcsolatot felvenni.

A járőr jelentette, hogy a panaszos elmondása szerint a H utca és a D utca kereszteződésében egy pár, akik egymást csókolgatták, akadályozták a tovább haladásban, így megnyomta a gépjármű kürtjét. Ezt követően a pár férfi tagja a gépjárműhöz lépve a szóbeli vita során letörte a panaszos gépkocsijának bal visszapillantó tükrét, majd elhagyta a helyszínt. Az elkövető nem volt a helyszínen és felkutatása sem vezetett eredményre.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy az okozott kárértéke 50.000 forint feletti. A r. őrnagy emlékezete szerint 12 év körüli volt a bejelentő gépjárműve. Az interneten a gépjármű típusa alapján a legdrágább tükrök is csak 28.000 forint volt, amit a rendőr talált.

A r. őrnagy tájékoztatta a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság készenléti csoportvezetőjét a történetekről, aki kérte, hogy a járőr a sértett személyt, amennyiben továbbra is ragaszkodik a kárérték mértékéhez, kísérik be kihallgatás céljából.

A járőr tájékoztatta a panaszost a további eljárásról, aki úgy döntött, hogy nem kíván a Rendőrkapitányságra menni és a kihallgatáson részt venni. A készenléti csoportvezetőt a r. őrnagy tájékoztatta a panaszos döntéséről, aki ezt tudomásul vette és a járőrtől rendőri jelentés elkészítését kérte, aki az intézkedést a helyszínen 22 óra 22 perckor befejezte és jelentést készített.

5) A járőrök elsődleges (küldésről szóló) jelentése az alábbi adatokat tartalmazza.

Gépkocsizó járőrszolgálatuk teljesítése során, 2018. július 10-én 21 óra 54 perckor azt az utasítást kapták a *Központtól, hogy menjenek a bejelentésben szereplő helyre, mert a panaszos személygépkocsijának a visszapillantó tükkrét megrongálták. Oda 21 óra 57 perckor érkeztek meg, ahol a panaszos fogadta őket, és elmondta, hogy személygépkocsival haladása során meg kellett állnia, mert azt észlelte, hogy az úttesten egy férfi és egy nő áll, akik ölelgetik egymást. Rájuk dudált, aminek hatására a férfi a panaszos gépjárművének bal visszapillantó tükkrét kézzel vagy lábbal (nem emlékszik pontosan) megütötte vagy megrúgta, aminek hatására a tükör letört. Ekkor megijedt és a gépjárművel továbbhaladt, majd félreállt és felhívta a 112-es segélykérő telefonszámot. Elmondta, hogy a férfi kb. 180 cm magas, barna hajú, a vele lévő nő pedig szoknyát viselt. Pontosabb személyleírást nem tudott adni,

A rendőrök ezt követően a gépjármű bal oldali visszapillantó tükkrét megtekintették. A tükör a gépjármű ajtajáról letört, azt csak az elektromos kábelek tartották. A tükörből a tükörlap hiányzott, a tükör burkolatán sérülést nem fedeztek fel. A panaszos elmondta, hogy a megrongált tükör értékéről pontosan nem tud nyilatkozni, de véleménye szerint a rongálási kár 50.000 forint felett volt.

A rendőrök felvették a kapcsolatot a *Térfigyelő Központtal, ahol egy c. r. főtörzsszászlós azt a tájékoztatást adta, hogy a közelben a 23-as számú térfigyelő kamera található, azonban műszaki okok miatt nem működik. A r. őrnagy a történeteket jelentette a *Központnak, illetve a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság r. törzssörmester szolgálatirányító parancsnokának, aki felvette a kapcsolatot a Rendőrkapitányság készenléti csoportvezetőjével, majd azt az utasítást adta, hogy a megrongált tükörről készítsenek fényképfelvételt, a történetekről pedig írásos rendőri jelentést.

Ezt követően a megrongált tükörről a rendőr a nála lévő szolgálati mobiltelefonnal fényképeket készített, és a jelentés ügyszámához feltöltötte a Robotzsaru Neo rendszerbe. A helyszínről a *Központ engedélyével 22 óra 23 perckor távoztak. A panaszost és az általa vezetett gépkocsit a KÖNYIR-ben és a SIS II-ben ellenőrizték, azokban nem szerepeltek.

A rendőrök az intézkedés befejezésekor tájékoztatták a panaszost az Rtv. szerinti panasztétel lehetőségéről és az előterjesztésre nyitva álló határidőkről.

6) Az intézkedő rendőrök a Testület felvilágosítás-kérése alapján is jelentést készítettek.

a) A c. r. törzssörmester jelentése az Állásfoglalás II. rész 5) pontjában ismertetettekhez képest az alábbi többlet adatot tartalmazza. A helyszínre sietve, 21 óra 57 perckor megtalálták a megjelölt személygépjárművet, melynek vezető ülésén ült a panaszos, és telefonált valakinek, észre sem vette a rendőröket kis ideig, ahogy a gépjárműve mellett álltak. A telefont lerakta és kiszállt a gépjárműből, ekkor a rendőrök kérdésére, hogy hol az elkövető, a fejét fogta és közölte: „mondtam, hogy ne ide jöjjenek”. Ezt követően a napszaknak megfelelően köszöntek, közölték nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket, jelvéyszámukat, amire nem figyelve csak legyintett. Ekkor a rendőrök további kérdésére, hogy mikor történt a cselekmény, elmondta, hogy kb. 15 perccel ezelőtt. Arra a kérdésre, miért jött el onnan, elmondta, hogy megijedt.

Az elkövető kilétére személyleírására vonatkozó kérdésre a panaszos elmondta, hogy nem is igazán emlékszik rá, és amúgy sem lényeges ez. Ezt követően a garázdaság fogalmát kezdte el mondani, és kitért szakmai múltjára is részletesen. Többször próbálták a rendőrök kérni, hogy maradjanak a megtörtént eseménynél, amit azonban figyelmen kívül hagyva tovább folytatta mondanivalóját. Hosszas próbálkozás után végre elmondta, hogy a személy kb. 180 cm magas,

barna hajú és volt vele egy szoknyás nő, másra nem emlékezett. Az elkövető beazonosításhoz szükséges további információt nem hozott tudomásukra. „A meglehetősen felszínes személyleírás a belvárosi éjszaka minden második emberére igaz”, ezért a rendőrök kérték, hogy menjen vissza velük a helyszínre, hátha felismeri az elkövetőt. A panaszos erre elmondta, hogy sehová sem megy, és azt többszöri próbálkozás ellenére is visszautasította.

A helyszínen a rendőr felvette a kapcsolatot a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokával és a készenléti csoportvezetővel is, aki kérte, hogy a panaszos menjen be a járőrökkel a rendőrkapitányságra meghallgatás céljából és a gépjármű technikai csoport által történő nyomrögzítésének végrehajtása miatt, amit megtagadott. Ekkor a rendőrök már kb. 25 perce voltak a helyszínen, mivel a tárgytól és a rendőrök kérdéseire történő válaszadásoktól többször eltért a panaszos, nem segítette elő a rendőrök munkájának hathatós végrehajtását és az esetlegesen még a környéken lévő elkövető felkutatását.

Az intézkedés végeztével a rendőrök a helyszínre visszasétáltak, ahol azonban a személyleírásnak megfelelő személyeket nem találtak, a tanúkutatás pedig eredménytelenül végződött.

b) A c. r. főtörzsőrmester jelentése az Állásfoglalás II. rész 5) pontjában és a 6) a) pontjában ismertettekhez képest az alábbi többlet adatot tartalmazza. A szolgálati gépjárműből azért nem szállt ki a rendőr, mert feltételezhető volt, hogy az elkövetők után azonnal meg kell indulni a gépjárművel. Erre abból következett, hogy a bejelentő gépjárműve körül nem látott személyeket, akik az elkövetők lehetnek volna. A panaszossal nehezen tudták megkezdeni a kommunikációt, mivel a gépkocsiban telefonált. Az azonosításra vonatkozó kötelezettségük teljesítését követően egyből az elkövetők számára és személyleírására kérdezett rá a rendőr (feltehetően a telefonálás miatt nem emlékezett erre később). Elmondta, hogy nem ott történt az eset, nem érti, hogy mi miért ide jöttek, ő nem is oda kérte a rendőri intézkedést, hanem a D és H utca sarkára, ahol az eset történt. Ezt hallva a szolgálati gépjárművel leparkoltak, majd abból kiszállva meghallgatták a panaszost, aki akkor többször elmondta: nem emlékszik, hogy kézzel vagy lábbal törték-e le a gépkocsi tükrét, és a gyalázkodást sem említette akkor.

A panaszos meghallgatása után a rendőr többször felajánlotta, hogy kíséretükben (amennyiben szeretné, akkor a szolgálati autóból nem kiszállva, a helyszínt messzebből megtekintve) menjenek vissza a szolgálati gépjárművel a helyszínre, az elkövetők felkutatása érdekében, amit azonban elutasított, kikérően közölte, hogy ez neki nem kötelessége, ez nem dolga, és a megadott személyleíráson túl mást nem tud az elkövetőkről. A c. r. főtörzsőrmester a helyszínen a megrongált tükréről öt fényképfelvételt készített.

A rendőr továbbá a feltételezett helyszínen tanúkutatást és kamerakutatást végzett, ami nem vezetett eredményre. Felvette a kapcsolatot a *Térfigyelő központtal, ahonnan azt a tájékoztatást kapta, hogy a kérdéses helyen a térfigyelő kamera nem működik.

A jelentésben a rendőr megjegyezte, hogy a panaszos az intézkedés során folyamatosan kioktató hangnemben beszélt, többször hangoztatta jogi végzettségét, az együttműködésre sokszor nehezen volt rávehető. Kitért arra, hogy az intézkedés véleménye szerint részrehajló, a másik félnek kedvező. A rendőr ezzel a véleménnyel nem ért egyet, mivel az elkövető részéről senki nem volt jelen az intézkedéskor, objektíven, részrehajlás nélkül intézkedtek.

7) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Osztályának r. százados készenléti csoportvezetője jelentésében előadta, szolgálata ellátása során 22 óra körül időben értesült arról, hogy a panaszos

intézkedést kért. Egyeztetett a TIK ügyeletesével és a helyszínen tartózkodó járőrökkel az esettel kapcsolatban, és a járőröknek mondta, hogy kérjék meg a panaszost, hogy a járművével együtt menjen be a rendőrkapitányságra, hogy a helyszíni szemlét és a tanúkihallgatást foganatosíthassák. Mivel a panaszos már eljött a helyszínről, és a bűncselekmény nyomait a jármű hordozta, ezért a rendelkezésre álló erővel, eszközökkel úgy lehetett volna leghatékonyabban eljárni (feltételezve, hogy közreműködik a nyomozás eredményes lefolytatásában), hogy a szükséges nyomozati cselekményeket a rendőrség épületében foganatosítják.

A panaszos azonban közölte a járőrökkel, hogy nem hajlandó bemenni a rendőrkapitányságra, ezért a r. százados megkérte az intézkedő járőröket, hogy a sérült tükörről készítsenek fényképeket, az esetről pedig jelentést. A járőrök szóbeli visszajelzése alapján a térfigyelő-kamerákat visszaellenőrizték, a helyszínen szemtanút nem tudtak felkutatni, így ítélte meg, hogy az éjszakai órákban a további adatgyűjtésnek nincs értelme, hiszen a térfigyelő-kamerákon kívül esetleg elhelyezett kamerákat nappali fényviszonyok között sokkal könnyebb felkutatni, a kamerák tulajdonosait is könnyebb elérni.

A r. százados azért nem vette fel a kapcsolatot a panaszossal, mert egyrészt ő a helyszínen kijelentette, hogy nem kíván a rendőrséggel együttműködni, így a telefonos beszélgetés sem hozott volna több eredményt, másrészt pedig az intézkedés 22 óra 23 perckor ért véget, így csak késő este tudott volna vele beszélni, amit – az előzmények ismeretében – vélhetően kifogásolt volna. Emellett a r. százados az esetről készült jelentést a szolgálat végéig nem kapta meg, így a panaszos elérhetősége nem állt rendelkezésére, illetve addig a nyomozás elrendeléséről sem tudott dönten, és arra nézve sem tudott intézkedni, hogy a következő napon szolgálatban lévő készenléti nyomozó felkeresse a panaszost, vagy kimenjen adatot gyűjteni.

8) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság *Alosztályának r. százados vezetője a Testület felvilágosítás-kérése alapján parancsnoki kivizsgálást. Jelentése az Állásfoglalás II. rész 2)-7) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többlet adatot tartalmazza.

A parancsnoki kivizsgálás során a r. százados a kérdéses időpontban szolgálatot teljesítő készenléti csoportvezetőt szóban meghallgatta, és jelentésírára utasította. A készenléti csoportvezető a történetekre emlékezett, az intézkedés során egyeztetett az intézkedő járőrökkel és a TIK ügyeletesével. Visszajelentettek neki, hogy a panaszos nem volt hajlandó befáradni a rendőrkapitányság épületébe kihallgatása céljából, ezért fényképfelvétel elkészítésére utasította az intézkedő járőröket. A „Küldés leírása” megnevezésű dokumentumban is szerepel, hogy a panaszos nem volt hajlandó a rendőrségre menni.

A történeteket követően büntetőeljárás indult, amit 2018. augusztus 15-én – mivel az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható – felfüggesztettek. A nyomozás során – különös tekintettel arra, hogy attól az elkövető kilétére vonatkozó új, releváns információ nem merült fel – a panaszos tanúkihallgatása nem vált szükségessé és az a továbbiakban sem indokolt. „Összességében megállapítható, hogy a sérelmezett rendőri intézkedéssel érintett esemény vonatkozásában büntetőeljárás indult, mely során a sértett tanúkihallgatása halaszthatatlan nyomozási cselekményként a sértett hozzáállása miatt maradt el, ennek pótlása azonban később sem vált szükségessé. Továbbá az elsődleges adatgyűjtést a helyszínen intézkedő rendőrök elvégezték, és ennek megismétlésére semmilyen indok nem merült fel a nyomozás során.”

9) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Alosztályának r. százados vezetője a Testület felvilágosítás-férése alapján parancsnoki kivizsgálást. Jelentése az Állásfoglalás II. rész 2)-7)

pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi adatokat emeli ki a Testület.

A járőrök TIK küldés alapján jelentek meg a helyszínen, ahol felvették a kapcsolatot a panaszossal, akivel azonban a kommunikáció nehézkes volt, egyértelmű, konkrét válaszokat nem kaptak, ez nehezítette a rendőri intézkedést. A helyszínen, ahol a bejelentő tartózkodott, nem egyezett meg az általa elkövetési helyként említett hellyel, azonban oda nem volt hajlandó visszamenni.

A rendőrök a helyszínen részrehajlás nélkül intézkedtek, ezt alátámasztja, hogy az intézkedés során semmilyen ellenérdekű felet nem találtak, a bejelentő ilyen személyt nem nevezett meg. A körülmények és a történeti tényállás tisztázása csak a bejelentő elmondása alapján történhetett, aki azonban pontosan nem emlékezett. A részrehajlás ebben az esetben kizárt.

A helyszínen az intézkedés során a gyenge személyleírásnak megfelelő személy felkutatására tett intézkedés nem vezetett eredményre. Az adatgyűjtés során feltételezett elkövetés helyén működő kamerát nem találtak, a kerületi térfigyelő központ azt a tájékoztatást adta a járőröknek, hogy a közelben levő kamera technikai hiba miatt nem üzemel. A panaszos a rendőrségre nem volt hajlandó bemenni, amit egyértelműen elmondott a járőröknek.

A járőrök célja volt a helyszínen tisztázni, hogy rongálás mellett történt-e garázdaság, azonban ez egyéb információ hiányában nem volt lehetséges, ezért fényképpel rögzítették a gépjármű sérüléseit és rendőri jelentést készítettek, a helyszínen további intézkedés nem volt indokolt. Az intézkedést – elmondásuk alapján – a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendeletben (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) foglaltaknak megfelelően kezdték, köszönéssel, tiszteletadással. Az adatgyűjtést az elkövetés helyszínétől távolabb és a feltételezett helyszínen is végrehajtották. A szolgálatirányító parancsnok a panaszossal nem beszélt az intézkedéssel kapcsolatban.

Az alosztályvezető megállapította, hogy a bejelentés alapján történt rendőri intézkedéseket jogszerűen és arányosan, valamint a folyamatot szakszerűen hajtották végre, a panaszos rendőri intézkedéssel szembeni panasza alaptalan, az intézkedő rendőrijárőrök a törvényeknek és utasításoknak megfelelően jártak el, részrehajlás nélkül.

10) A rendőri intézkedés nyomán büntetőeljárás indult, amelynek iratait a rendőrség továbbította a Testület részére.

a) Az arról szóló feljegyzés szerint 2018. augusztus 13-án a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság *Osztálya nyomozást rendelt el a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétsége gyanúja miatt. A rendőri jelentés alapján indult meg ez eljárás.

b) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Alosztályának r. főtörzsőrmestere az adatgyűjtésről szóló jelentésben úgy nyilatkozott, hogy a rongálási kár pontos tisztázása érdekében felvette a kapcsolatot a panaszossal, aki közölte, hogy a kárt még javították ki, de vélelmezi, hogy az 50.000 forint rongálási kárt nem fogja meghaladni, mivel kb. 20.000-25.000 forintért már lehet visszapillantó tükröt vásárolni.

A helyszínen végzett tanúkutatás során a rendőr nem talált olyan személyt, aki az esettel kapcsolatban érdemi információval tudott, volna szolgálni, illetve a további kamerakutatás nem

vezetett eredményre.

c) A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Alosztályának c. r. főörzsászlósa jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a garázdaság vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen elrendelt nyomozás során a helyszínen és tágabb környezetében adatgyűjtést, tanúkutatást folytattak, ami azonban sem a bűncselekmény elkövetőjével, sem a bűncselekménnyel kapcsolatban érdemleges információkkal nem szolgált. A helyszín közelében elhelyezett térfelügyelő kamera a cselekménnyel kapcsolatban felvételt nem készített. Az elkövető kilétének megállapítására tett intézkedések a jelentés elkészültéig eredményre nem vezettek. Ezekre figyelemmel javasolta a rendőr az eljárás felfüggesztését.

d) 2018. augusztus 15-én a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság * Osztálya a Be. 394. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján – mivel az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható – a nyomozást felfüggesztette. A határozat indokolása szerint a nyomozás során olyan személyi és tárgyi bizonyítékokat felkutatni, amelyek alapján az elkövető kiléte megállapítást nyerne, nem volt lehetséges.

III.

A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy valamennyi panaszrész vizsgálatára kiterjed-e a hatásköre.

1) A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Mindebből következik, hogy a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre a bejelentésben szereplő, ismeretlen az elkövető cselekményének megítélésére. A

panaszos a Btk. és a Be. szerint, az elévülési időn belül jogosult feljelentéssel élni (illetve a nyomozást hivatalból elrendelte a nyomozó hatóság).

2) Azt, hogy a panaszosnak okozott kár szabálysértési vagy bűncselekményi értékhatárt elérő nagyságú, szintén nem vizsgálhatja érdemben a Testület.

A panasz ezen részével összefüggésben a Testület szintén hatáskörének hiányát állapította meg: a kárösszeg megállapítása szakértői kérdés.

IV.

A panaszos sérelmezte azt, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság kitérő rendőrei az intézkedés kezdetén nem tettek eleget azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, nem nyújtottak hathatós segítséget számára. Álláspontja szerint továbbá a rendőrök részrehajlóan jártak el.

A Testület a panaszbeadvány, valamint a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, továbbá az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége 2018. július 10-én.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok megegyeznek abban, hogy állampolgári bejelentés alapján érkeztek a rendőrök a helyszínre: a panaszos azért kérte a rendőrség segítségét, mert a gépkocsijának egyik visszapillantó tükrét megrongálták, és az elkövető garázda magatartást tanúsított vele szemben közterületen.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1a. pontja szerint a rendőrség általános nyomozó hatósági jogkört gyakorol, a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint végzi a bűncselekmények felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését, 2. pontja szerint szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 8.-9. §-a továbbá az alábbiak szerint rendelkezik. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A telefonos bejelentésben megjelöltekre a Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívható fel. A Btk. 339. §-ának (1) bekezdése szerint, amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, garázdaság vétségét követi el az, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen.

A Szabs. tv. 180. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá becsületsértés szabálysértését követi el az, aki mással szemben a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ vagy egyéb ilyen cselekményt követ el. Becsületsértés szabálysértése esetén szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi vagy szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen a segélyhívó számra tett bejelentésben előadottak felvethették a fent megjelölt jogellenes cselekmények (garázdaság bűncselekménye, becsületsértés szabálysértése) – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját, illetve az azonnali rendőri intézkedés szükségességét.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó telefonos segélykérés bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend és közbiztonság védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a alapján – intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően azt a kérdést vizsgálta, a rendőrség mennyiben tett eleget intézkedési (segítségnyújtási) kötelezettségének.

A panaszos sérelmezte azt, hogy a rendőrség nem nyújtott hathatós segítséget az utcán őt ért (egyben kárt okozó) támadással szemben, és az azonnali intézkedések hiánya a későbbi felelősségre vonás esetleges elmaradását eredményezi.

A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszos bejelentése alapján a rendőrök kikerkeztek a helyszínre, ahol először nem találták meg a bejelentőt. Amikor megtalálták, meghallgatták. A járőrök, a szolgálatirányító parancsnok és a készenléti csoportvezető egyöntetűen arról számolt be, hogy a panaszos nem tanúsított együttműködő magatartást: amikor kérték, hogy menjenek együtt rendőrségi gépkocsival a helyszínre, abból nem kell kiszállnia, úgy mutassa meg az állítólagos elkövetőt, ezt a lehetőséget elutasította. Úgyszintén nem volt együttműködő a sérült gépkocsiról való felvételkészítés tekintetében sem: kérték, hogy vigye be azt, és ott fognak felvételt készíteni. Továbbá a panaszos nem akart bemenni a rendőrségi álláspont szerint a rendőrség épületébe sem, hogy ott felvegyék feljelentését. A panaszos továbbá gyalázkodó kijelentésről a helyszínen még nem számolt be a rendőröknek. A rendőrök ennek ellenére fényképfelvételt készítettek a rongálásról, továbbá adatgyűjtést végeztek a feltételezett helyszínen: a panaszos meghallgatásán túl tanúkatatást folytattak, kamerakutatást végeztek. Az adatgyűjtés azonban nem vezetett eredményre.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének 1. mondata kimondja: a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.)

A Testület álláspontja szerint jelen esetben a rendőrök feladata a jogellenes cselekményre utaló panaszosi bejelentés tekintetében az volt, hogy a helyszínre kikerkezve meggyőződjenek annak megalapozottságáról, azt követően a lehetőségekhez mérten adatgyűjtést végezzenek (meghallgatásokkal, a helyszín megtekintésével), a tényállást tisztázzák, illetve a panaszosnak a szükséges tájékoztatást megadják (például a becsületsértés tekintetében a magánindítvány megtételének lehetőségéről).

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Testület az alábbi megállapításokat tette. A rendőrök helyesen jártak el akkor, amikor a bejelentés alapján megjelentek a helyszínen, meghallgatták a panaszost, illetve felvételeket készítettek a sérült gépkocsiról. Az adatgyűjtést azonban, a rendőrök állítása szerint, a panaszos nem akarta elősegíteni: nem akart a szolgálati gépkocsiba beülni, illetve a rendőrségre sem akart bemenni. Ennek ellenére próbáltak a rendőrök adatgyűjtést folytatni: visszamentek a helyszínre, ahol tanúkat próbáltak felkutatni, illetve a közterületi kamera üzemeltetőjétől felvételt kérni, azonban mindkettő eredménytelennek bizonyult, illetve a személyleírás elég kevés adatot tartalmazott. A rendőrség álláspontja szerint a további adatgyűjtésre tehát a panaszos felróható magatartása miatt nem volt lehetőség. A Testület ebben a körben értékelte a panaszos segélyhívó számra tett bejelentésének szövegét is (a panaszos annak végén közölte az operátorral, hogy nem tud sokáig várni a rendőrökre).

Abban a kérdésben, hogy a magánindítványra üldözendő cselekmény (becsületsértés szabálysértése) tekintetében elhangzott-e a rendőrök részéről megfelelő kioktatás, a Testület azért nem tudott állást foglalni, mivel egyrészt a panaszbeadványban a panaszos ebben a tekintetben

nem közölt információt, másrészt a rendőri jelentésekben az szerepel, hogy a panaszos a helyszínen még nem tett említést a gyalázkodó kifejezésekről.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Testület a rendőrség álláspontját tartja valószínűbbnek, ami alapján kimondta: a rendőrség megfelelően eleget tett az Rtv. 24. §-a szerinti segítségnyújtási kötelezettségének, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga ebben a tekintetben sem sérült.

3) A panaszos sérelmezte azt, hogy az intézkedő rendőrök fellépése sem volt az előírásoknak megfelelő: először a szolgálati gépkocsiból kezdték meg az intézkedést, illetve nem mutatkoztak be a panaszosnak, hanem kérdéseket tettek fel egyből számára.

A Testület a panasz ezen részével kapcsolatban hivatkozik egyrészt az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem. Ebbe beletartozik az is, hogy a szolgálati gépkocsiból kiszállva, meggy oda a rendőr az intézkedést kérő állampolgárhoz, nem pedig onnan kiszólva kezdeményez intézkedést.

Másrészt az azonosításra vonatkozó rendőri kötelezettséget az Rtv. 20. §-a rögzíti: a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület ez utóbbi rendelkezésekkel összefüggésben rámutat arra, hogy az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést fogantató személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak. Ugyanis ezek hiányában nincs azzal tisztában, hogy ki ellen kell benyújtani a panaszát, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben fogantató intézkedés jogszerűségét és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem. Ezeket a szabályokat, amelyek lehetővé teszik az intézkedő rendőr azonosítását, illetve a panaszjog gyakorlását, a Testület gyakorlatában garanciális jelentőségűnek tartja – elsősorban a

közhatalom gyakorlásának megfelelő kontrolljára és az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított panaszjogra tekintettel.

Az intézkedő rendőrök egyikének jelentése azt tartalmazza a panasz ezen részével összefüggésben, hogy pont a panaszos volt az, aki gépkocsijában ülve várakozott, és éppen telefonált, amikor odaléptek hozzá és bemutatkoztak a rendőrök: a napszaknak megfelelően köszöntek, közölték nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket, jelvéyszámukat, amire nem figyelve csak legyintett. A másik rendőr jelentésében úgy fogalmazott, hogy a szolgálati gépjárműből azért nem szállt ki, mert feltételezhető volt, hogy az elkövetők után azonnal meg kell indulni, illetve a panaszossal nehezen tudták megkezdeni a kommunikációt, mivel a gépkocsiban telefonált. Az azonosításra vonatkozó kötelezettségük teljesítéséről számolt be továbbá ez a rendőr is.

A Testület a rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok tekintetében nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a hivatkozott rendőri kötelezettség teljesítésének elmulasztása, a rendőrök udvarias fellépése, illetve mindezek által a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszbeadványban a panaszos azt is megfogalmazta, hogy a rendőri intézkedés nem volt pártatlan: az elkövetőnek kedvezett azáltal, hogy nem tettek eleget megfelelően a bűncselekmény elkövetőjének felkutatására vonatkozó kötelezettségüknek.

A rendőrök egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy objektív módon, részrehajlás nélkül intézkedtek: annak semmilyen ellenérdekű felet nem találtak, a panaszos ilyen személyt nem nevezett meg.

A Testület utal továbbá arra, hogy az adatgyűjtés során beszerzett adatok mind a panaszos elmondásából származnak, más személyt nem tudtak meghallgatni a rendőrök. A parancsnoki kivizsgálásban megfogalmazottakat is osztja a Testület, miszerint a részrehajlás – ha nincs ellenérdekű fél – ebben az esetben kizárt.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

Jelen ügyben a Testület – a rendelkezésre álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.

V.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőröknek a panaszos telefonos bejelentése alapján – a közrend védelme érdekében – intézkedési kötelezettségük keletkezett, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz

való joga. Megállapítása szerint továbbá megfelelően eleget tett a rendőrség az intézkedési (segítségnyújtási) kötelezettségének, így szintén nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendelkezésre álló bizonyítékok feloldhatatlan ellentéte miatt ugyanakkor nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a panasz rendőri fellépés módjára (azonosítási kötelezettség teljesítésére) vonatkozó része tekintetében, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz és emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület a vizsgálata során ugyanakkor nem talált olyan körülményt, ami alapján a rendőri intézkedés diszkriminatívnak minősül.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. december 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület